

1907

Bajtársi Levél

A MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG KÖZPONTI
TÁJÉKOZTATÓJA

ALAPITOTTA: VITÉZ KARSAY JENŐ ALEZREDES

1967. JANUÁR—FEBRUÁR—MÁRCIUS
XX. ÉVFOLYAM, 1-2-3 szám

A BAJTÁRSI LEVÉL ÉS A MKCSBK KÖZPONT CIME:
„MKCSBK” HUNGARIAN VETERANS,
P. O. BOX 65, ISLINGTON, ONTARIO, CANADA

FROM: „MKCSBK” HUNGARIAN VETERANS
P. O. BOX 65, ISLINGTON, ONTARIO, CANADA.

PRINTED MATTER

A MKCSBK,

A M. KIR. CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG

ontariói (kanadai) csoportjai hatósági működési engedéllyel rendelkeznek.

Alakulási évünk: 1949.

A működési engedély (charter) kelte: 1962. szeptember 27.

Az engedélyt kiadta: Province of Ontario, Hon. John Yaremko, minister of citizenship, provincial secretary.

Angol hivatalos megnevezésünk: „Royal Hungarian Gendarmerie Veterans Benevolent Association”.

Bejegyzés: November 12, 1962. No. 10, Liber 1163, Province of Ontario.

Feladataink:

Anyagilag segíteni rászoruló tagjainkat, azok családját adományokkal, gratulációkkal, kölcsönökkel.

Előadások, ünnepélyek (csendőrnapiak) rendezésével anyagi alapot létesíteni, ebből az alapból támogatni a rászoruló öreg, rokkant, munkanélküli bajtársainkat, azok hozzátartozóit, az özvegyeket, árvákat. Munkába juttatásban segíteni bajtársainkat.

Ápolni a szolgálati ideálokat s kegyelettel megőrizni emléket a m. kir. Csendőrség azon volt tagjainak, akik a törvény és a rend szolgálatában és az ország védelmében életüket adták a Hazáért.

A Közösség tagjai 95%-ban a volt m. kir. Csendőrség hivatásos tagjaiból áll, 5% pedig a céljainkkal egyetértő csendőrbárát, tartalékos csendőr bajtársainkból.

★

A BAJTÁRSI LEVÉL, a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösségnek, mint világszervezetnek központi tájékoztatója. Az MKCSBK alakulási éve: 1948.

KIADJA a MKCSBK Vezetőség. SZERKESZTI a Szerkesztő és Sajtó Bizottság. Minden cikkért, közleményért szerzője felelős.

★

Minden levelet, hírt, közleményt és pénzadományt a következő címre kérünk:

„MKCSBK” HUNGARIAN VETERANS,

P. O. BOX 65, ISLINGTON, ONTARIO, CANADA

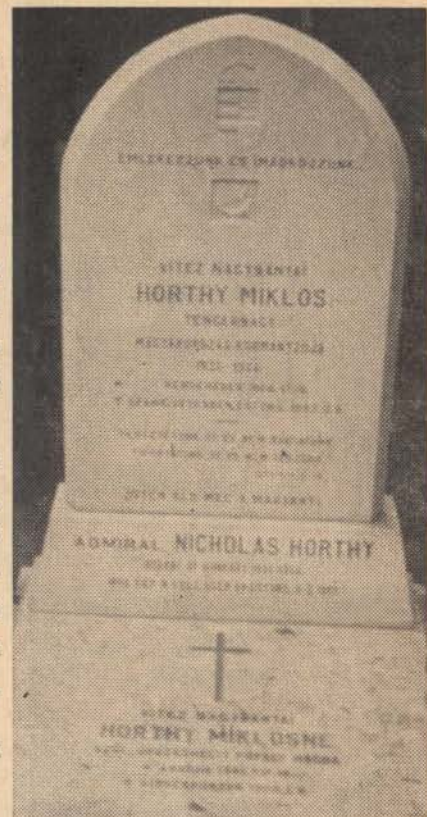
Postafiókunkat egyházaink ajánlása után a kanadai postaügyi minisztérium (Ottawa) hivatalosan bejegyezte.

Bajtárs, bízz a MKCSBK Vezetőségében, mely személytelenül és önzetlenül intézi világszervezetünk tájékoztató, nyilvántartási és segélyügyi szolgálatát.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzójának síremléke a liszaboni (Portugália) angol temetőben, közvetlenül az angol templommal szemben, Ugyanott nyugszik felesége is, aki a temető melletti angol kórházban halt meg két évvel férje után. A sír melletti üres helyet Miklós fiúk vette meg, hogy majd ott pihenjen szülei mellett.

A fényképet vitéz Rábay Ferenc m. kir. honvéd százados készítette, aki a Ludovika Akadémia utolsó akadémikus lövész századának parancsnoka volt. A temetőőr szerint a sírnak nagyon sok látogatója van és mindig friss virág borítja.

A síremléken a következő felirat olvasható:

Emlékezzünk és imádkozzunk!
vitéz nagybányai HORTHY MIKLÓS TENGERNAGY

- Magyarország kormányzója 1920-1944

sz. Kenderesen 1868. VI. 18.

meghalt számkivetésben, Estoril 1957. II. 9.

„Üldöztetünk, de el nem hagytunk,
Tiportatunk, de el nem veszünk.” (Szt. Pál II. 42.)

ISTEN ALDD MEG A MAGYART!

Admiral Nicholas Horthy Regent of Hungary

Who Died in Exile aged 88

Estoril 9. II. 1957.

Vitéz nagybányai Horthy Miklósné

szül.: Józszáshelyi Purgly Magdolna

sz. Aradon 1881. VII. 10.

meghalt Liszabonban 1959. I. 18.

A felvételt a Vitézi Múzeum bocsátotta lapunk rendelkezésére.

Meddig tart még Uram?

(Elhangzott a svájci szabadságharcos évfordulón
a szerző előadásában)

Tebenned bízunk eleitől fogva,
Tőled kérdezzük minden nap zokogva,
Meddig tart még Uram?

Már csak vonaglik nemzetünknek teste,
Gyilkosok tépik, elmúlást lesve...
Meddig tart még Uram?

Alig pislákol nemrég dicső fényünk,
Uram! A végtől gyarló módon félünk!
Meddig tart még Uram?

Gyötrött testünknek legalább a lelkét
Kiméld a végtől! Jó Atyánk, az kell még!
Védd meg lelkünk Uram!

Mért hagyta, hogy Rólad zengő szájak
Többé nem nyilva, mind elnémulának?
Erre felelj Uram?

Mért hagyta, hogy kik soha nem feledtek
A sátán poklában a kétségbe estek?
Választ kérünk Uram!

Mért csillogtattad a szabadság fényét,
Ha urrá tetted a zsarnokság sötétjét?
Szólj, hogyha vagy, Uram!

Mért győztetted le a jókat a rosszal,
Mért vertél minket villám-ostoroddal?
Kegyetlen vagy Uram!

Templomaidban szomjasan kerestünk,
Jeltelen sírba, mért hagyta, hogy essünk?
Tán nem is vagy, Uram!

Fenevadaktól darabokra tépve,
Utolsó szavunk is jusson elédbe:
Megtagadunk uram!

Nem! Nem! Bocsáss meg! Eszünk vette kínunk!
Könnyünk elfogyván, vérpatakot sírunk.
Tekints reánk Uram!

Bizunk mi Benned, úgy, mint régtől fogva,
Csak annyit kérünk, egyre fogyva, fogyva...
Kibírjuk-e Uram?

1966. nov. 4.

Király Zoltán szabadságharcos,
a budapesti Nemzeti Színház tagja.

Emlékezés a budai harcokra

A MKCSBK központba sokszáz levél érkezik havonta szerte a világból. Mikor olvasom ezeket a beszámolókat, hiradásokat, öröm tölt el, hogy örök a kapcsolatunk és az emigráció két keserű évtizede se tudta kiölni bajtársainkból a magyar ideálokat, a csendőr szellemet és a katonaszemélyt. Most, Budapest elestének 22-ik évfordulóján két olyan levél is érkezett, melyek könnyeket csaltak a szemembe az emlékezés távlatából. Az egyik levél írója Remete Péter okl. mérnök, a hajdani egyetemi rohamzászlóalj önkéntes harcosa, a másik levél írója a budai harcokban megsebesült vitéz Szendi József cső. őrmester. Az ő leveleiben írottakat összeadva a magam saját élményeivel, melyeket a német Wiking hadosztálynál szereztem Budapest visszafoglalására indított hadműveletek során, azt hiszem, a csendőr emigráció számára értékes dokumentumok maradnak.

Igy kezdi Remete mérnök: — „Most vasárnap olvastam a Bajtársi Levelet a MHBK vezető lakásán. Ott felfedeztem a hősi halottak közt Nagy Zsombor százados úr nevét. E hír nagyon megkapott, mert együtt törtünk ki Budáról. Sajnos, én a kitöréskor megsebesültem és sebesülten estem orosz fogságba. Hosszú katonamultam

nincs, 1944, őszén, mikor II. éves műegyetemista voltam, megalakítottuk az első világháború után felállított „műegyetemi rohamzászlóalj” mintájára a második m. kir. Műegyetemi Rohamzászlóaljat, amiről bizonyára hallottak is. Zlj-unk pk-a Sipeki Balázs szds volt, kinek hősi halála után Hindy vezds úr, Budapest védőseregének pk-a Nagy Zsombor csendőrszázados nevezte ki pk-ul. A budai harcokban bőven kivettük részünket, vonalunk a Vérhalom tértől, majd a Remetehegy—Hármashatárhegy vonalán volt...”

v. Szendi őrm ezeket írja: —

„A harcok Budapestért szünet nélkül folytak minden részről. A védők hősiessé és elkeseredetten védtek a még birtokukban lévő budai részt a dühösen támadó szovjet csapatokkal szemben. A támadóknak minden talpalatnyi területért, minden háztömbért súlyos árat kellett fizetni. Ugyanakkor a gyűrűbe zárt védők napról-napra súlyosabb lőszer, élelem és gyógyszer hiánnyal küzdöttek. A lőszer hiány először a nehéz fegyvereknél jelentkezett be, majd fokozatosan a könnyű fegyvereknél is lőszerhiány kezdett fellépni. A német rohamlővegek január hónapban már lőszer nélkül a kapualjakban tétlenül meresztették torkukat az utca felé. A védők már csak könnyű fegyverek-

kel harcoltak a harcokcsikkal, tüzéséggel jól felszerelt és légitámogatással segített támadók ellen. Az a kevés utánpótlás, amit a Dunántúlról ejtőernyővel próbáltak a védők részére bejuttatni, túl kevésnek bizonyult, melyek egy része a szovjet csapatok birtokába került...”

1944. december 31-én egy cső. szds és két cső. őrmester jelentkezett Pápán a híres német Wiking hadosztályparancsnokságon. A szds. jelentette, hogy felsőbb parancsra tábori csendőri minőségben a ho-hoz csatlakozik és kérte szűkebb beosztását. A német vk. alezredes a magyar csendőröket a Tataóváros-Tarján-Gyermely irányába már támadó harcokcsiezred körletébe irányította. Aznap estére mindhárman már a komáromi csendőrszárny pk-ának vendégszeretetét élvezték és másnap hajnalra tervezték továbbindulásukat. Beosztásukat az Isten akaratának minősítették, mert a szds gépkocsi vezető őrm-e feleségét alig 1 héttel ezelőtt, Karácsony estéje napján hagyták Gyermelyen szüleinél. Míg ők tovább utaztak a Dunántúrra és Németországba, a szovjet csapatok áttörték a székesfehérvári frontot, északnak törve elérték a Dunát és a sokszáz helység közt elfoglalták Gyermelyt is. Most remény nyílt nekik a csendőrasszony kiszabadítására is... A szolgálati parancs épp a kívánt útra vetette őket...

Opel-Olimpia szolgálati kocsi csikorgó hidegben hagyta el Komáromot. Mindhármuknál géppisztoly, övük tele kézigránáttal. Szent szövetséget kötöttek, hogy az asszonyt kiszabadítják és nyugatra hozzák.

Tata-Tóváros keleti oldalán már látták a háború pusztításait, a szétlőtt és megrongált házsorokat. Karácsony este egy szovjet harcokcsiél befutott Tóvárosra, de magyar-német ellentámadással sikerült őket visszaverni. Tarján felé már a háború véres emlékeit élték újból: halott szovjet katonák temetetlenül, kiégett szovjet harcokcsik, kilőtt szovjet ütegállások, friss német katonasírok...

Tarján előtt megélnékült a front és besoroltak a támadó Wikingek menetoszlopába. Kötelességhez szokott, háborútjárt szívüket kemény próbára tette a páncélos harcmodor és a heves útvonalharc. A német királytigrisek szinte okádták a tüzet, a szovjet T-34-esek viszonozták. Az országút két oldalán 50-100 m. szélességben letarolták az erdőket, minden fa derékbatört. Emellett a kölcsönös tüzéségi tűz robaja, a gyakori becsapódások, a fejük felett szünet nélkül küzdő német és szovjet vadászrepülőgépek harca, az utat géppuskázó szovjet alacsonyítámadó repülőgépek támadása minden percben újabb izgalmakat és megpróbáltatásokat jelentettek. A hangzavar a tetőfokára hágott, egymás hangját csak or-

dítva értették... De a támadás haladt és egyre nagyobb tért ért el. Tarján községben a cső szds érdeklődött a német küzdő harckocsiszázad pk-ától, hogy mikor érik el Gyermelyt? A német főhadnagy órájára tekintett, a térképre nézett, majd a világ legtermészetesebb hangján, biztosan felelte: — „Holnap déli 12 órakor”.

A három csendőr bizakodva, új erőre kapva nézett egymásra és kocsijukba ülve folytatták útjukat a Wiking hadosztály vágta háborús ösvényen...

... Talán még aznap este a pápai repülőtérrel magyar és német Junkers 52-es repülőgépek szálltak fel és repültek Budára, hogy a Vérmező felett ledobják a védők számára nélkülözhetetlen lőszer, fegyver, élelmiszer és egészségügyi utánpótlást. Csikorgó, holdfényes éjszaka volt, a gépek többször fordultak. Egy tábori csendőregység nagyobb mennyiségű géppisztolyt gyűjtött össze a védők számára. Erről tudomást szerzett Dr. Radó Endre szds ki éppen Pápan teljesített egy katonai nyomozószolgálatot. A géppisztolyokat szállító magyar gép személyzetéből hiányzott a géppuskás lövész. Radó szds azonnal jelentkezett és beült a gép hasa alatt elhelyezett lövészfülkébe, Budára repült, géppuskájával biztosította a repülőgép nyugodt útját, a holdfényes tiszta éjszakában látta a néma budai várat, a Dunába robbantott hi-

dakat, a szovjet légvédelmi ágyú torkolattüzét és az ellenséges gránátok robbanását. A géppisztolyszállítmány fehér ernyője a Vérmezőn ért földet és a védők kezébe jutott. Mikor Radó szds kiszállt a gépből Pápan, röviden ennyit mondott: — „Ezzel az utammal áldoztam a budai védők és köztük csendőr bajtársaimnak!...”

Majd Remete mérnök folytatja visszaemlékezéseit: —

A mi szd-unk Babinszky fhdgy pk-sága alatt a Remetehegyen, a Pálvölgyi barlangnál volt bevetve. Ugyanekkor a szovjet erők egy ukrán, barikárdharcokra különösen kiképzett alakulattal már elfoglalták a Széll Kálmán teret. Az „Ora et Labora” villában szállásoltak el bennünket pihenőbe. Másnap egy csendőr szakasz jött megerősítésünkre, sajnos, a nevek már nem emlékszem. A legnagyobb tűzben úgy mozogtak, mintha a gyakorló téren lettek volna. Jellemző mondasuk volt, mikor mi fekvé löttünk, hogy „Ugy nem látni jól!” Ők állva löttek. Mikor a guggerhegyi kilátót közösen elfoglaltuk, nagyon nagy veszteségeink voltak, de öröm volt a csendőrökkel lenni! Nyugodtak voltak és acélidegűek. Mi fiatal katonák, csodáltuk őket! Sajnos, egytől egyig elestek a későbbiek folyamán, mindig a legnehezebb feladatokat kapták...”

1945. január 13-án v. Szendi József és Monori Ferenc csendőr őrmé-
ek járőrszolgálatban megsebesül-

tek. (lásd a B.L. előző számában közölt vezércikket;) A vár többi védelmi vonalán csendőr és honvéd védők egészen február 12-ig tartották, az utolsó ellenállás beszüntetéséig és a kitörésig! A pesti oldalon az Erzsébet híd körüli hidfőállásban egy csendőr zlj védett kb. 500 főnyi erőben. A harcokat csak 8 csendőr élte túl, kiket a szovjet „felszabadítók” a helyszínen koncoltak fel. (Lásd a clevelandi E.É. híradásait!) A Svábhegyen szintén egy nagyobb csendőr egység védett egy alez. parancsnoksága alatt. Ott esett el v. Ághy Zoltán hdgy. Vasváry honvéd alezredes csoportjában egy csendőr zászlóalj Pest védelmében páncélőkök alkalmazásával hősiesen visszaverte a szovjet páncélos támadásokat. (v. Záray Emil vörge közleménye.) A budapesti harcokban a m.kir. Csendőrség 3.000 csendőrt, öt teljes zlj-t és 160 tisztet veszített!

Újból átadom a szót Remete mérnöknek: —

„A Remetehegyről azután visszavonultak a várba pihenőre. A gellérthegyi törökfürdőben megfürdünk, aludtunk, majd másnap a Széll Kálmán téren vetették be az egyetemi rohamzlj-t. Az ellenségtől visszafoglaltunk egy háztömböt, amit a mi szd-unk hajtott végre, sajnos szakaszerőre csökkent állapotban. A támadás először elakadt, majd egy utász kirobbantotta a ház oldalát, mire mi egyet-

len hajrával birtokukba vettük. Sajnos, újabb súlyos veszteségek értek. Sok szovjet hullát találtunk a házban, közben tömérdek lomot és törmelékét. Védelemre való berendezkedés közben érkezett zlj pk-unk: Nagy Zsombor cső szds. A földszinten egy forró hályhán nagy fazék káposztalevest találtunk, benne öklömnyi hússokkal, az oroszok főzték. A százados úr álmatlanságtól fáradt arcán megjelent a mosoly, amint ezt meglátta. Az ebédet közösen megettük, majd találtunk orosz visszahagyott italokat is, azokat megittuk. A háztömb szilárdan a kezünkben volt, mégis pár óra múlva visszavonultak. Megkaptuk a másnapi, február 12-re tervezett kitörési parancsot.

Indulás előtt a pince felől sikoltást hallottunk. Egy nő szaladt ki és segítségért kiabált. Az oroszok a pincében eltorlaszolták magukat és a polgári lakoságot használták golyófogónak. A nőnek sikerült kimenekülni, de mielőtt hozzánk ért volna, a szovjet katonák agyonlőtték. Tehetetlenül álltunk, fegyvereinket nem használhattuk, mert magyarokat öltünk volna. Nagy szds úr valakit a várba küldött könnyeztető gázért. Mielőtt a gáz megérkezett volna, újabb parancs érkezett a várba való visszavonulásra, így fájó szívvel sorsukra kellett hagynunk szerencsétlen honfitársainkat.”

Szendi őrm. így meséli el a sebesülése utáni történetet: —

„A segélyhely pincéjében nem volt világítás, azt sem tudtuk, nappal van e, vagy éjjel. Egyszer egy hatalmas robbanást hallottunk, majd utána vakolat, por, füst és törmelék borította ágyainkat. Kiabálás, futkosás hallatszott a másik helyiségből. Mindenki kirohant, csak mi ketten feküdtünk Monorival magas seblázunkkal. A nagy ijedelemben a többiek megfedkeztek rólunk.

Aztán elcsendesedett minden, csak a géppuskák kelepelése adta tudtunkra, hogy a harc tovább folyik. Nyugat felől szakadatlan erős ágyúörgést hallottunk. A mi becsülésünk szerint sem lehetett messzebb, mint 20 km! Előző hírek szerint a német Wiking hadosztály sietett felmentésünkre! (A Wiking ho. addigra visszafoglalta Zsámbékot, páncélos élei pedig megközelítették Budajenőt és Budakeszit! A csendőrásszony épen és egészségesen került elő a gyermelyi pincéből! Ura és bajtársai megmentették!)

Nem bírván sokáig az egyedül létet, megpróbáltam felkelni. Nagyon nehezen sikerült! A földön kuszva másztam ki a világosságig és szerencsémre szdpk-unkat láttam arra sietni. A szds úr azonnal intézkedett, embereket küldött, kik a hátukra vettek bennünket és átfutottak velünk a Belügyminisztérium óvópincéjében működő 12. ho. egészségügyi osztályához. Monori bajtársamat innen tovább vit-

ték a sziklakápolnában elhelyezett tábori kórházba, hol megoperálták és a fegyverletétel már lábadozóként ért. Én ott maradtam a BM pincéjében, hol két orvos hdgy kioperálta térdemből az aknazsilánkot. Sebem szerencsére nem genygyesedett el, így lábamat nem kellett levágni, mint az egyik orvos hdgy akarta, hogy megmentse az életemet.

Még tartottak a kemény harcok, mikor egy honvéd őrmester jött hozzám a 12. ho-tól és adataimat kérte. Mint mondta, a járőrben tanúsított bátor magatartásomért és Monori őrm életének megmentéséért, a 12. ho. pk-a javaslatára Hindy Iván vezds úr a Magyar Nagyezüst Vitézségi Éremmel tüntetett ki. Megígérte, hogy elhozzák a kitüntetést és az oklevelet is, de ez a kitörés és a fegyverletétel következtében elmaradt.

A vár feladása engem is már olyan állapotban talált, hogy mankóval járni tudtam. Monori őrm-t az oroszok átvitték a Gömbös Gyula úti tisztikórházba, mely akkor már sebesült fogolytábor volt. Gyógyulása után kivitték a Szovjetunióba, honnan 1949-ben tért haza. Én, mikor már annyira erősnek éreztem magam, hogy a szökést meg lehetett kísérelni, két óbudai lányismerősöm segítségével, kik polgári ruhát is hoztak, megszöktem és szerencsére elkerültem a szovjet hadifogságot.”

Remete mérnök így látta a budai kitörést: —

„Nyugtalan éjszakánk volt és elszántan vártuk a virradatot. A pcs szerint az egyetemi rohamzászlóaljnak kellett utat törni a kitörő sereg számára. Zlj-unk már csak 300 emberből állott. Az előttünk lévő házsorok mind égtek, a lángok szinte az égig hatoltak! A mi szd-unk a második lépcsőben támadott, az utat a másik szd-unk nyitotta meg Nagy Zsombor szds úrral az élén. Néhány német páncélos segített, de azok hamar elakadtak. A kitörés iránya a Széna tér, Olasz fasor felé történt, majd a túlélők a fogaskerekű mentén küzdötték magukat felfelé a Svábhegyre. Az öszevont szovjet aknatüz borzalmas pusztítás okozott! Térdmagasságig szétdarabolt magyar és német halottak közt vergődtünk előre. Egésznapos harc és küzdelem után sikerült elérnünk a Jánoshegyi kilátó környékét. Ott láttam utoljára Nagy Zsombor százados urat az északi oldalon, amint a szd-ok roncsait szervezte az éjszakai áttörésre. Az ellenség oly közel volt, hogy láttuk a fegyverek torkolattüzét! Akkor már sebesült voltam, a tudószanatóriumnál kaptam egy sipcsontlövést. Szerencsénkre éjjel a hó megfagyott és kemény jégkéreg képződött a tetején. A szovjet T-34-es harckocsikat ásott be a hegy alján és oldalán, géppuskáikat mifelénk irányították.

Hajnalban megjött a támadási és áttörési parancs! Hölukainkból ki-másztunk, ráültünk a jégre, géppisztolyainkat jól megmarkolva az ellenség felé, lekorcsolyáztunk a meredek hegyoldalról az erdőbe az oroszokon keresztül. A szovjet harckocsik eszeveszettül géppuskáztak, de mi is lőttünk 30-40 km-es sebességgel szágulva a jégen! A szerencsénk ez volt, a jég és a sebesség, hogy aránylag kis veszteséggel tudtunk újból gyülekezni. Egy napig vánszorogtunk az erdőben gyakori lest tartva nyugat felé. Elöl Nagy szds úr ment, ki úgy ismerte az erdőket, mint a tenyerét. Mint hallottam, a pályi ref. lelkes fia volt és falujuk közelében haladtunk el. Február 13-án este csendben gyülekeztünk, de újabb szovjet tüzéségi és harckocsi támadást kaptunk! Az éjjeli harcokban, többszörös közelharc után, melyekben már, mint sebesült vettem részt, szovjet gránáttól légnomást kaptam, mely eldobott és életemet a mély hó mentette meg. Mozdulni és beszélni képtelen állapotban hallottam, amint a fölémhajolt bajtársaim azt mondták: — „Na, ez is halott már!” —

Otthagytak a hóban és a támadás haladt tovább. Órák mulva magamhoz tértem és feltápáskodtam. Egy csomó magyar-német sebesült és halott közt találtam magam. Igyekeztem segíteni az élőkön, ahogy erőmből futotta. Hernyótalpas szovjet csapat szállító

kocsik jöttek, behúzódtam előlük a sűrűbe. A szovjet katonák légép-puskázták a sebesülteket, vagy egyszerűen keresztülhajtottak rajtuk. Élő nem maradt! A köd leple alatt a torbágyi magyar-német vonalak felé igyekeztem. Közben felszedtem két sebesült német bajtársat. A Szent Anna kápolnánál behúzódtunk egy földkunyhóba. Sajnos, a friss hóban meglátszottak lábnyomaink, egy portyázó szovjet szakasz ránttalált és elfogott. Az egyik sebesült németet a helyszínen leszúrták, a másikat velem együtt behajtották Budakeszire. Útközben büszkén láttam rohamzlj-beli bajtársaim munkáját: témérdek szovjet halott, kilőtt hernyótalpas gyalogsági kocsik hevertek a hóban, mindenütt Budakeszi körül. A budakeszi szovjet parancsnokságon mindössze hárman voltunk foglyok. A németet kihallgatás után azonnal kivégezték, engem elvittek a NKVD-hoz, hol újból kihallgattak. Szerencsémre és csodálatomra, egy szovjet zászlós igen nagy elismeréssel nyilatkozott rohamzlj-unkról és megakadályozta kivégzésemet. Sebem nagyon kezdett romlani, orvosi segítyről szó sem lehetett ott, így a szovjet zászlós elegendett, hogy gyalog menjek be az Új Szent János kórházba kezelésre.

Útközben szomorúan láttam újból a frontot, azaz a harcok utáni helyzetet! Halomra gyilkolt német katonák, az ingük hátul kihúzott

állapotban, gerinclövésvel végezték ki őket egyenkint, hadd szenvedjenek! (A „Zörgetik az ajtót” c. könyv néhai szerzője: Vaszary János író leírta, hogy a sikertelen karácsonyesti kitörés után a budai erdőkben barangolva az erdők egyik tisztásán sok-sok magyar csendőrt látott hason feküdni. Mindegyiket tarkólövésvel végezték ki a szovjet „felszabadítók”!)

Pasaréten találkoztam először a „demokratikus magyar rendőrséggel”, a vörösszalagos vérebekkel, akik elfogtak és be akartak kísérni. A közelben halottakat temető aszszonyok és öregek azonban megvédtek, sebesülésemre hivatkozva kiszabadítottak az AVO karmai-ból. Sikerült bejutnom az Új Szent János kórházba. Megható volt a személyzet segítsége, miután meghallották, hogy a kitörők közül vagyok. Nem volt sok sebesült, két kis kórteremre való, köztük egy haslövéses német főhadnagy. (Talán Oberleutnant Richard Haecker?)

A sok fizikai erőfeszítés és napokon át orvosi kezelés hiánya miatt a sebesült lábam annyira megdagadt, hogy az orvosok amputálni akarták. Hál' Istennek, egy fiatal orvos megkísérelte a lehetetlent és rendehozott, megúsztam jobb lábam levágását. Másnap egy „magyar rendőr” vezetésével szovjet katonák jöttek a kórházba és németek után kutattak. A német tisztnek megmondtuk, hogy ma-

radjon csendben és közénk vettük. A democsokratikus rendőr azonban gyanút fogott és jól megrázta az ágyat. Az operáció előtt álló német kőnjában felordított: — Mutter! Nem volt többé segítség, a szovjet katonák kiráncigálták ágyából, minden tiltakozásunk ellenére kivitték az épületből és agyonlőtték.

Mielőtt a kórházat fogolyszállításra beszervezték volna, az ápolónők segítségével megszöktem. Az újpesti szükséghidnál azonban újból elfogtak és beraktak egy Gödöllőre irányított fogoly szállítmányba. Budaörsön keresztül Budafokra vittek, ahol egy orosz szükséghid volt. Az éjszaka folyamán sikerült újból megszöknöm, hála az Isten és rohamista mivoltomnak.

Végre hazajutottam szüleim lakására. Otthon sokáig visszavonultan éltem és megvártam, míg sebéim tökéletesen begyógyultak. Utána visszamentem az egyetemre, ahol bizony csak néhányadmagunkkal lézengtünk. Erőnköz mértén igyekeztünk védeni professzorainkat és az egyetem be rendezéseit az erőszakos „magyar rendőrök” zaklatásától és a szovjet katonák fosztogatásától.

Diplomám elnyerése után is 1956-ig keserűen és tehetetlenül szemléltük, hová sülyedt szerencsétlen hazánk.

1956-ban többen, hajdani rohamisták megszervezték a harmadik egyetemi rohamzászlóalj. Részt-

vettünk a harcokban, majd sorsunk minket is nyugatra vetett...”

v. Szendi őrm így fejezi be le velét: — „Keserű és mégis felemelő érzésekkel gondolok vissza, hogy a sors kegyelméből én is résztvevője és harcosa voltam annak a legendás védőseregnek, amely 52 napig dacolt két jól felszerelt szovjet hadsereggel és vagy tízszeres túlerővel. Nem rajtunk múltott, hogy Budapest elesett! De eskünkhöz hűek maradtunk!”

A Wiking ho élei 1945. január végén Budakeszi és Budajenő előtt megtorpantak. A mozgó front átalakult állófronttá, mely kissé nyugalmasabb napokat is hozott. Okát nem tudtuk, egyesek szerint a ho többi ezrede megerősítve több magyar és német alakulattal, Székesfehérváron át előretörték a Dunáig és Budát együttes támadással akarták volna visszafoglalni.

A Wikingekhez beosztott magyar tábori csendőrök február 12-én új parancsot kaptak: felvenni az érintkezést és fogadni a Budáról kitörő védőket!

A budai frontszakaszon a németek vonalában az egyik éjszaka 11 vánszorgó magyar jelentkezett, mind Budáról jöttek és a kitörés résztvevői voltak. Velük jött egy asszony is, a rangidős tiszt, egy utász őrgy felesége. A cső szds azonnal védett helyen kérdezte ki őket. Válaszuk lesújtó és megdöbentő volt!

Budapest 3.000 csendőr védői

közül csak egy érkezett ki: Komár Andor hdgy, az egyetemi rohamzászlóaljából szintén csak egy: Incze Árpád tizedes! A többi szerencsés túlélő gyalogos, tüzér és repülő volt.

Incze tizedes alig hallhatóan, remegve jelentette, hogy a budajenői erdőből kilépve a nyílt terepen futva nekiindultak a magyar-német front irányának február 14-én hajnalban. A hóba köröskörül beásott szovjet harckocsik azonnal géppuskatűzet zúdítottak rájuk. Nagy Zsombor százados futás közben összeesett. Alárendeltjei odafutottak hozzá, de segíteni nem tudtak. Nagy Zsombor szds mellett egy sorozat érte, vére folyt a fehér hóra, szájából véres hab tört elő... Csak annyit mondott fiainak: — „Menjetek fiúk, velem ne törődjetelek!”

Nagy Zsombor m. kir. csendőr százados, az egyetemi rohamzászlóalj utolsó parancsnoka, a budai várból való kitorés végrehajtója, a Magyar Érdemrend Tisztikeresztje hadidiszítménnyel, a Magyar Érdemrend hadiszalagos és kardos Lovagkeresztje, a Német Vaskereszt tulajdonosa a csendőrnapi hajnalán hősi halált halt néhány km-re a magyar vonal előtt!...

A hősi halott százados holttestét 1945. őszén Nyugatról hazatért lelkész édesapja exhumáltatta. A budaörsi öregek és asszonyok, kik annak idején a halottakat eltemették, emlékeztek a közel két méte-

lőfő kézdívásárhelyi Nagy Zsombor százados 1917-1945. Meghalt 1945. február 14.

res csendőrtiszt óriásra. A holttest még szinte ép volt félméteres homok sírjában. Az édesapa felismerte fiát. A holttest egyszerű parasztszekéren döcögött a budakeszi temetőig, a lelkész édesapa zoltárokat énekelve gyalog kísérte halott fiát. A hivatalos temetésen elmondott beszédéért a helyi kommunisták internálták a lelkész édesapát, ki az ott elszenvedett kínzások következtében szabadulása után nemsokára meghalt.

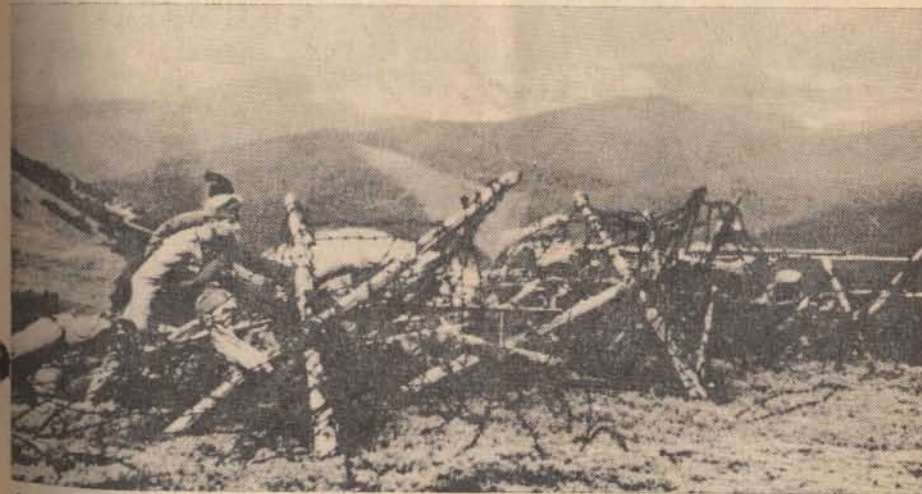
Ma egymás mellett fekszenek a budakeszi temetőben és együtt álmodják a magyar feltámadást!

Toronto, 1967. február 14.

Kövendy Károly

A m. kir. Csendőr-Törzstiszti tanfolyam 1939-ben Biatorbágyon.

Az ungvári tanzászlóalj tisztvezette járőre a Kárpátok gerincén, a lengyel-magyar határon a teljesen ép első világháborús állásokból figyeli a lengyel oldalon folyó partizán-tevékenységet 1943. augusztusában, melynek során a partizánok megrohanták a német tábori csendőrség laktanyáját és 40 német csendőrt meggyilkoltak. A magyar óvintézkedések megakadályozták, hogy a gyilkos szovjet partizánok Magyarország területére átszivároghassanak. (Kövendy fhdgy felvétele.)

Húsz éve múlt, hogy bujdosunk

1945—1965

Bajtársaink szép hazánkból,
Bujdosásban messze, távol.
Bizakodnak, reménykednek,
Hogy még egyszer hazamennek.

Mi is itt az új hazában,
Itt is ott is ketten, hárman,
Csendben élünk békeességben,
Őszes hajjal, becsületben.

Hej' Ha egyszer hazamegyünk,
Akik majdan hazaérünk?
Lesz nagy öröm, tudom Isten,
De sírás is lesz benn' bőven.

Keressük a régi helyet,
Kutatjuk az emlékeket,
Portyázgatunk, keresgélünk,
Hogy a múltat felidézzük.

Keressük a bajtársakat,
Rokonokat, barátokat.
Kik még élnek odahaza,
Kit meglelünk valahára.

Keservünkben, bánatunkban,
Betérünk egy kis kocsmába,
Ott is minden másként van ma,
Cigányoknak hire tova.

Tovább száll a gondolatunk.
Húsz éve múlt, hogy eljöttünk,
Húsz éve múlt, hogy bujdosunk.
Régi rendben nőttünk, éltünk.

Testületünk világhíre,
Messzeségben, feledésbe.
Testületünk színe, java,
Nyugszanak a hantok alatt.

Sirhalmukat nem találjuk,
Jeltelenek, névtelenek,
De, ha a sok névtelennél,
Szívünk dobban egy-egy hantnál,
Tudjuk azt, hogy ottan nyugszik,
Egy-egy bajtárs, Csendőrbajtárs.

Kiss Sándor, főtörm.

Mit üzen nekünk Kossuth Lajos?

Újra egy évfordulóhoz érkezünk. Újra — mint már oly sokszor — ezen az évfordulón elvonulnak lelki szemeink előtt az 1848-49-es dicsőséges szabadságharc legendás honvéd hősei, akik Branyiszkónál, Piskénél, Isaszegnél, Nagysarlónál, Szolnoknál, Segesvárnál és a többi csatamezőkön aratták diadalmasabbnál-diadalmasabb győzelmeiket. Elvonult lelki szemeink előtt Kossuth-tal az élén az a csodálatos „Márciusi Ifjúság” amely elindította azt a csodálatosan szép győzelmi sorozatot, amely győzelmi sorozatnak ma újra egy évfordulójához érkezünk.

1848 március 15-én a szabadság hajnali csillaga újra felszökött az addig sötét magyar égre. A bécsi kamarilla által a nemzet kezére és lábára rakott bilincset pozdorjává törte és életet követelt. És ez az élet a szabadság volt a felelős magyar parlamenttel és annak lánglelkű vezérével Kossuth Lajossal, akinek gyűjtő szavára az egész nemzet fegyvert fogott és aratta szebbnél-szebb diadalait. Vajon tompítja-e az aradi bitófák sötét árnya ezeknek a diadaloknak fényét? Vajjon Kossuth emigrálása csökkent-e ezeknek a lényegét? Nem csökkenti! Sőt kiemelkedőbb színbe világítja meg és tárja szemünk elé az események motívumait. És mit üzen nekünk a világ or-

szágútját járó, hazátlanul, légüres térben vánszorgó emigráns magyaroknak, a 117 évvel ezelőtt szintén emigrációs Kossuth, aki a bécsi udvar kegyelmi ajánlatát visszautasította, sem hogy a szabadság eszméjét áruba bocsájtotta volna. Azt üzenete talán, hogy ülünk le a washingtoni magyar követség lakájaival egy asztalhoz kvaterkázni, tere-ferélni? Vagy kemény munkával megkeresett dollárjainkon kéjutazást tenni, hogy gyomrunkat még utoljára fatányérossal teltömjük? Vagy a nagy liberalizmus bűvös illatától megszedülve kooperáljunk? Megfeledkezve mindenről ami történt, mert a mi érdekünk ezt így kívánja?

Nem! Hát nem ezt üzeni nekünk a turini emigráns Kossuth! Hanem azt üzeni nekünk, hogy maradjunk meg minden körülmények között magyarnak, bárhol élünk is ezen a földön. És azt üzeni, hogy a szabadság szent eszméjét önző egyéni érdekből nem alkudhatjuk el, hogy egy nemzet szabadsága nem egy tál lencse, amit bárki kedve szerint áruba bocsájthat, hogy a nemzet szabadságáért harcolni, és ha szükséges meghalni is kell tudni. Azt üzeni nekünk Kossuth, hogy merjünk magyarnak lenni, hogy a szabadság eszméjéhez és ahhoz a zászlóhoz, amelyre felesküdtünk és amely alatt küzdöttünk legyünk

hűek és azt ne engedjük bemocskolni senki által. Hogy merjünk hinni és merjünk a jövőbe nézni reménységgel és bizakodással, hogy a nemzet fennmaradásáért és szabadságáért hozott honfiúi áldozat végre is meg hozza a nemzet szabadságát! Ezt üzeni nekünk Kossuth Lajos 1967. március idusán.

A Kossuth-i emigráció harca és a nemzet ellenállása meghozta, ha csak részben is a magyar szabadságot. Ebben az évben van a százéves évfordulója, hogy 1867-ben a magyar nemzet a bécsi udvarral kiegyezett és szabadságát részben visszanyerte.

Ma hazánk újra a kettős elnyomás alatt vergődik, amikor a nem-

zetet a biológiai kiirtás veszélye fenyegeti, amikor az 1956-os szabadságharc gyermekhőseinek szovjet tankok által eltaposott testét keressük lelki szemeinkkel, amikor utolsó halálsikolyukat hozza felénk a márciusi szél, nekünk magyaroknak ezen a márciusi évfordulón szent elhatározással meg kell fogadnunk, hogy Őseinkhez és Hőseinkhez méltók leszünk, a szabadság eszméjéhez hűek maradunk és hazánk szabadságáért tovább harcolunk a végső győzelemig.

Liverpool, 1967. március havában.

vitéz Szendi József örm.
szabadságharcos

Az utolsó csendőr udvarlakai őrseg 1944. február 14-én a királyi palotában

A biharugrai csendőr gyalogőr 1944. csendőrnapiján.

Vihar a Mátrában

Dombrádi Sándor őrm. és Illés Dániel szkv. a pétervásárai őrsről egy 39 órás őrjáratba lettek kivezényelve, melybe beleesett Erdőkövesd és Váraszó községek, valamint a határaikban levő tereptárgyak.

Váraszó községből a délutáni órákban indult el a járőr a Szalajka völgyön, amely keskenyen vezet 10 km.-es távolságon keresztül az úgynevezett Szalajka erdő-örházig s onnan már erősen emelkedő, erdőborította terep vezet három vármegye: Heves, Borsod és Nógrád vármegyék összeszögelő hármass határdombjáig, ami szintén tereptárgy volt.

Dombrádi őrmester mindig nagy örömmel ment ennek az őrjáratnak a portyázására, mert nemcsak a kötelesség sarkallta, hanem a szíve is. Ugyanis a Szalajka erdő-ör leánya: Géczy Mária akkoriban végezte el a tanítóképzőt és ők már megegyeztek ugyan, hogy férj, feleség lesznek, de az apa ellenezte a házasságot. Ezért mindig megdobbant a szíve, ha az őrsparancsnok közölte vele, hogy a második számú őrjárat portyázására indulnak és készen kell lenniük, mert remélte, hogy az apát is megfogja nyerni és beleegyeznek a házasságba.

Lassú, könnyű portyázó léptekkel haladt a járőr a kijelölt célja felé és dacára az estébe hajló idő-

nek, borzalmas forróság volt. Már 4 vagy 5 hete nem volt eső, minek következtében a föld igen sok helyen szétnyílt a szárazságtól és szinte sirt egy kis esőért.

A hőség majdnem elviselhetetlen volt, a meleg az esteledés dacára sem csökkent, hanem csak nőtt, nőtt nemhogy hűvösbe ment volna a természet, mert a fák felneszeltek és hajladozni kezdtek mintha titkot akarnának súgni egymásnak.

Az út jobboldalán báró Piret De Buhain Viktor erdejének fenyői recsenve inogtak és olyan volt, mintha valami titokzatos hatalom szabadult volna a tájra. Dombrádi őrmester vérét a hőség, meleg tűszurásaival alaposan felabajgatta és idegei a pattanásig megfeszültek. Soha még így nem kívánta a zivatar és vihar kéjes megbizsergető érzetét, ami már közelgett a Mátrából s bontakozóban volt a levegőben. Sötét felhőgomolyagok haladtak el a járőr felett és távoli morajlás hallatszott, ami olyan volt mintha ágyuval lőnének a Mátrában.

A várakozásba beleremegett báró Piret Viktor erdeje és a bekerített vadaskert dróthálózata között az őzikék kidugták a fejüket és szinte majdnem könyörögtek egy kis szomjatoltó vízért.

De már gyültek, sokasodtak a

sötét felhők s láthatatlan kezeiktől hajtva a Mátrából haladtak át a keskeny Szalajka völgy felett. Látni való volt, hogy esőtől vemhesek és sötétek. Meg, meg dörrentek, ha összeütődtek, mint nehéz rugalmas testek és egyre erősebb villámlások sülték ki belőlük. Olyan sötét lett, hogy a járőr már csak akkor látott, ha villámlás történt. Fuldoklott minden a sötétség alatt mely mint valami színház függönye ereszkedett a Szalajka völgyre, végre azonban megeredt az eső nagy szakadó záporban.

Illés csendőr többször kérte a járőrvezetőjét, hogy álljanak meg és menjenek be egy közeli csöszkunyóba a zivatar elmúltáig, mert neki félelemérzete van a dörgés, villámlás következtében, de Dombrádi őrmester nem hallgatva rá a kötelesség teljesítése hajtotta előre, amit esküvel fogadott és szinte részegség lepte meg, levette tollas kalapját, hogy odatartsa tüzelő fejét a zuhogó zápornak, hogy elborítsa egész testét.

A Szalajka patak partján vezető gyalogutat eltéveszteni nem lehetett, mert a patak a zuhogó záportól hirtelen megáradt és irány mutatva rohant lefelé Váraszó község irányába.

A járőr bőrig ázva a vaksötétségben már közeljárt a Szalajka-erdő-örházhöz, ahol a völgyből több útelágazás van Zabar, Ózd és Borsodnádásd községek irányába.

A járőrvezető elől haladva egy

villámlás fényénél alig 100 méterre előttük a zabari uterdő szegélyén a fák alatt megpillantott négy ökör vagy tehénfélét, három emberrel, akik tanakodtak, vagy várták a zivatar elállását. Hogy észre ne vegyék a járőrt, Dombrádi őrmester hirtelen a földre feküdt és maga mellé rántotta a járőrtársat is. Dombrádi őrm. az idegeit megfeszítve erősen figyelt, hogy a beszéd foszlányaiból valamit kitudjon hámozni s így megállapította, hogy négy ökről van szó, melyet a váraszói gulyából adott ki a gulyás. Az ökrök mellett a gulyás, a járőr által ismert Balázs Mula Károly és egy csehszlovákiai marhatolvaj voltak, s azon tanakodtak, hogy az ökröket, hová és merre hajtásák értékesítés végett. Ugyanis ezen a vidéken igen gyakori volt az állatlopás, mert a csehszlovák határ közel esett és a tolvajok az állatokat mindenütt erdős területen tudták áthajtani.

A nagy kérdés most csak az volt, hogyan közelítsék meg a három jómadarat. Azzal tisztában volt a járőr, hogyha a tettesek el is futnak a vaksötétben, de az ökrök mint békés természetű állatok, nem fognak a tolvajokkal futóversenyt rendezni az erdőben, s így az ökröket már nem tudják áthajtani Csehszlovák területre.

A vihar még tombolt s a tolvajokat hátba kapta. A járőrvezető úgy gondolta el az elfogásukat, hogy az erdőszélen fától-fáig kell

őket megközelíteni, ezért kiadta a parancsát a járőrtársnak, hogy bilincsláncát készítse elő a zsebébe és vesse rá magát a gulyásra, ő pedig a másik kettőre. Megközelítésük alatt nem vették észre, hogy a gulyás és csehszlovák tolvaj állóhelyet cseréltek, minélfogva Domborádi őrm. a gulyást kapta el és vágta a földre, Balázs Mula Károlyt pedig rárántotta s a kettőt sikerült összebilincselnie. A járőtárstól a cseh tolvaj megugrott, de később sikerült azt is elfogni.

A tettesek elnyerték méltó büntetésüket, az ökrök pedig visszakérültek a tulajdonosukhoz.

A vihar elült a Mátrában és ki-

derült, de ennek dacára is a járőrnek még 10 km.-ert kellett megtenni a dagasztó sárban, pihenés nélkül Váraszóra, de Domborádi őrmesterrel a szép eredmény elfeledtette a Marikára való szív fájdalmát és az út fáradalmát. Mindezekért kerületi dicsérő okiratot kapott, Marikáját pedig egy egész életre hozzá kötötte.

Mindez a fáradtságot nem ismerő kötelesség teljesítésének volt az eredménye, mert az állampolgárok élete, testi épségének és vagyonának megvédése éppen olyan fontos volt abban az időben, mint a sziklaszilárd állambiztonság.

Forgács Endre alhdgy

Csendőrijárőr a Kárpátokban. Királymező, 1943. augusztus. (Köveny fhdgy felv.)

Találkozás az országúton . . .

Igaz történet az
1950-es évekből

Havas esőt vágott arcomba a szél, amint szekéren haladtam Nagykanizsa felé. Varjak károgtak, . . . kár . . . kár . . . Az alvó határ a reménytelenség képét mutatta: beutakárítatlan T.Sz.Cs. krumpiföldek, a kukorica táblákon még kint volt a termés . . .

Az ismerős határ régi emlékeket ébresztett bennem: a nagykanizsai csendőrlaktanya élete, a szárnyparancsnok urunk, bajtársaim . . . Uristen, hová is szóródtak szét szegények? . . .

A szekér a köves úton zörögve haladt, a kerekek fröccsenve dobták szét a gödrökben felgyülemlt hólevet . . . Kanyarodott az út és már messziről megláttam az utkaparót, amint sáros kavicssal terítette az uttestet.

Szekerem közeledett és szemügyre vettem. Rongyos kabát, foltos tisztai csizmanadrág, régi honvéd lábtekercs, foltos bakancs rajta.

Hajlott hát, beesett arc, de a szemek . . . azok nagyon ismerősek!

Lassítottam és tekintetünk találkozott. Emberi roncsot, fáradt csontvázat láttam magam előtt. De lehetséges ez?

Megismert! Nagyot kiáltott: — Te vagy az Jancsi? — A hang az a régi mély hang volt. Rajtam erőt vett a meghatódottság. Nem tudtam szólni, de a könnyektől csillogó szemeim megadták a választ.

Szótlanul ölelt meg az őrnagy úr!

Sokat nem beszélgettünk, egy ilyen véletlen találkozásnak esetleg következményei lehetnek volna. Csak gyors magántermészetű kérdések hangzottak el: egészség, család, megélhetés . . .

Egy hét múlva lakásomon polgári ruhás ávó-s keresett és a kérdések özönét zúdította rám: „Maga beszélt Bertóthy őrnaggal? Hol? Mikor? Miért?” . . .

Ismét pár nap telt el, majd beidéztek a rendőrségre, ahol újból kikérdeztek. Ez a rövid találkozás még sokáig volt megfigyeltetésem alapja, míg a környéken dolgoztam.

A rendőrség nyomása ellenére is találkoztam még több csendőr bajtárral, gondolatainkat kicseréltük.

Aztán a nagykanizsai országúton hétről-hétre egy idős, fejkendős csendőrédesanya ballagott végig azon az útszakaszon, hol az utkaparó dolgozott. Nem is ismerték egymást, sohase találkoztak. A néni még akkor is hősi halált halt törzsőrmester fiát gyászolta. De az ilyen sétáin mindig letett egy élelmiszeres kosarat az utkaparó lapos tarisznyája mellé. Senkinek sem tűnt fel, senki se tudta, hogy a néni által vitt kosarat csendőr bajtársak küldték, hajdani alárendeltek, Bertóthy József m.kir. csendőr őrnagynak! **Nagy János, őrm.**

A biharugrai őrs járőre 1943. Karácsonyestéjén indul szolgálatba.

Felvétel a Szent László Társaságba

vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc vezérezredes úr, a Szent László Társaság kormányzója a Káptalan előterjesztésére Magyarorszáért és a magyarságért teljesített kiváló szolgálataik elismeréseképpen Szent László lovagjává avatta a következő csendőr bajtársakat:

Dr. Rektor Béla százados,
Pál Imre törzsőrmester,
Sütő István főhadnagy,
Sárváry László főhadnagy,
Szárász András főtörzsőrmester,
Dr. Szathmáry Lóránt hdp. őrm.
vitéz Szabó Árpád őrmester,
vitéz Szendi József őrmester,
Dr. Tamás Gyula százados,
Farkas-Pusztay Ödön törzsőrm.,
vitéz Virághalmi József alhadnagy,
Utczás Mihály százados,
Zimonyi Vendel őrmester,
Dr. Nánássy Zénó százados,
Makranczi János törzsőrmester,
Kondor József őrmester,
Lukovits János pótcső. őrvezető,
vitéz Karsay Elek főhadnagy,
Dr. Kiss Gyula százados,
vitéz Györky János g. főhadnagy,

Bata József őrmester,
Tóth József törzsőrmester,
Bagdi Lajos törzsőrmester,
Bánfai József szakaszvezető,
Bodó Antal őrmester,
Cserhalmi Ferenc őrmester,
Dajka István őrmester,
Dakó Pál szakaszvezető,
Feké László szakaszvezető,
Foga Antal őrmester,
Fogarasi József alhadnagy,
vitéz Földes Domokos szakaszv.,
Gonda Zsigmond lovas őrmester,
Hámóri Vendel szakaszvezető,
Dr. Jani István százados,
Pataki József őrmester,
Ditróy Ádám alezredes,
Pekáry István főhadnagy,
Dr. Nagy György tb. csendőr.

A Szent László Társaságba
több érdemes bajtársunk felvétele folyamatban van.

Hírek, közlemények, szerkesztői üzenetek

VESZTESÉGEINK

ALFÖLDI ANTAL ny. őrnagy a sok zaklatás következtében lelki-
leg meghasonlott és 1966. évben
az Óhazában elmeógyógyintézetben
meghalt.

Dr. PRESZLY LÓRÁNT ny. ez-
redes az ÁVO sokáig zaklatta,
majd kivégezték.

NÉMETH LÁSZLÓ századost,
vasuti szárnyparancsnokot 1944.
dec. 28 és 31 közt a szovjet had-
sereg által elfoglalt sóskuti iskola
pincéjében a kommunista csöcse-
lék agyonverte.

BÖJTE ALBERT alhadnagy, ba-
lassagyarmati szakaszparancsnok
1945. őszén, a zaklatások követ-
keztében előállott idegösszeroppa-
násában agyonlőtte magát.

NAGY SÁNDOR V. főtörzsőr-
mester, deméndi őrsparancsnok és
a deméndi őrs 10 főnyi legénysé-
ge a községért folytatott tűzharc
után szovjet fogságba esett. A
szovjet parancsnok a deméndi te-
metőben megásatta velük sírjaikat
és utána agyonlővette őket.

Emlékük örökké él!

HALOTTAINK

Zalasy Ferenc alezredes 1967.
február 17-én Garfield, N.J. USA-
ban hosszú betegeskedés után el-
húnyt. Zalasy alez a szegedi ke-
rület beosztott törzstisztje volt,
utoljára 1943-44 években a Bács-
kában fellángolt szerb partizánél-
hárítás irányítójaként Tito bandái-
val szemben különösen kitüntette
magát. Az összeomlás után a nép-
bíróság halálra ítélte, majd bü-
ntetését életfogytiglani börtönre vál-
toztatták. Az 1956-os felkelés ide-
jén a szabadságharcosok kiszaba-
dították, majd nyugatra jött. Te-

metése a Szt. István r.k. templom-
ban ment végbe nagy részvétellel.
Temetésén csendőr küldöttség kép-
viseltette magát és sírjára helyez-
ték a MKCSBK new-bruswicki cso-
portjának nagy koszorúját is. Fiai-
nak és leányának mély együttér-
zésünket küldjük! Emlékét meg-
őrizzük!

Busznyák János főtörzsőr-mester
1967. január 21-én Budapesten
hosszú betegség után elhúnyt.
Busznyák főtörm az I. ker.-nél
szolgált utoljára, honnan szolgál-
tatában történt sérülése után nyug-
díjazták. A háború idején újból be-
hívták. Az összeomlás után ő is a
zaklatások és kínzások poklát élte
túl. A kommunista kormány meg-
vonta nyugdíját, később éjjeliőr ál-
láshoz jutott. 1965-ben házukat az
árvíz súlyosan megrongálta Ócsán
és ez a tragédia sietette halálát is.
Emlékét kegyelettel megőrizzük!
(A MKCSBK központ az utóbbi
években több IKKA csomag kül-
désével segítette a nehézsorsú öreg
Bajtársat!)

Együttérzésünket küldjük a kö-
vetkező Bajtársainknak:

vitéz Máriaassy Lajos ezredesnek,
hadnagy fiának, leányának, veje-
nek, menyének, és unokájának, kik
1967. februárjában rövid beteg-
ség után elvesztették a ház őran-
gyalát, a közszeretben élő hit-
vest, édesanyát, nagymamát, a
csendőrok által igen tisztelt „Ma-
muskát”. A magyarok Istene adjon
neki csendes pihenést!

Forgó Mihály főtörzsőr-mester
Bajtársunknak, ki 1967. március 1-
én élettársát veszítette el Buffalo,
N.Y. USA-ba. A március 4-i te-
metésén niagaravidéki és buffalói
bajtársaink közül sokan megjelen-
tek és a sírra helyezték a MKCSBK
koszorúját is.

Pék Pál főhadnagy Bajtársunk-
nak, aki édesapját veszítette el az
Óhazában.

Pál Imre törzsőr-mester Bajtár-
sunknak és Feleségének (Montre-
ál), kik 1966. december 12-én el-
veszítették apósukat, ill. édesap-
jukat Füzesabonyban, Magyaror-
szágon.

SZÜLETÉSEK

Szívből jövő és örömteli elisme-
résünket küldjük L.B. alezredes
Bajtársunknak 8-ik unokája: Éva
megérkezéséhez!

Kövendy Károly százados baj-
társunknak, a MKCSBK ügyvezető
elnökének és a Bajtársi Levél szer-
kesztőjének 1967. február 28-án
megérkezett első unokája: Colleen-
Tünde-Franciska.

Felhívás összes csoport és szór-
ványvezetőnközhöz!

Kérjük beküldeni mindazon
csendőrgyermekek névjegyzékét,
kik a középiskolát az emigrációban
elvégezték.

Felhívás az összes Bajtársunkhoz:

Pénzküldeményeknél járjunk el figyelmesen. Készpénzt csak ajánlott levélben küldjünk! Szerencsére eddig még egyetlen küldemény sem veszett el, de felelősséget vállalni a posta csak ajánlás esetén tud.

Pénzesutalvány, vagy csekk küldése esetén a címzés mindenkor a Bajtársi Levélben kezdettől fogva megadott cím: „MKCSBK” Hungarian Veterans.

A magyarul írt címzés megmagyarázása a bankban: „Bajtársi Levél”, vagy a névreszóló pénzküldemény sokszor okoz magyarázkodást, vesződséget és idővesztést, miután a bankban nem tudnak magyarul. A helyes pénzküldés tehát: „MKCSBK” Hungarian Veterans. A mellékelt levélben azután Bajtársaink tüntessék fel, hogy a pénzt a B.L.-re, segélyalapra, vagy a küldöttség alapjára küldték.

A MKCSBK központ 1967. január 12-én kiadott körlevele óta a bizalmi kérdésben további 8 válasz érkezett. Így a bizalmi arány 66:2. Köszönjük Bajtársak, munkánkat a csendőr érdekekért, Testületünkért tovább folytatjuk.

A fenti újabb levelekkel Buenos Aires kivételével bizalmat szavazott az összes csoportunk és szórványunk. Reméljük, azóta az események teljes ismerete Buenos Aires is visszahozza az emigráció 20 éves csendőr szervezetébe, a

MKCSBK-ba! A felelősséget a csendőregység megbontásáért kizárólag azok viselik, kik 1960-ban a clevelandi „Csendőr Család”-ot önállósították és a központtal a kapcsolatot megszakították.

Vasfüggönymenti tudósítónk jelenti: — Magyarországon a postai cenzurát az utóbbi hónapokban megszigorították. A belföldiek közül csak a „gyanusak” postáját nézik meg. A külföldi leveleknél „fontossági” sorrendet állapítottak meg. Az egyes országokból érkező postát sűrűbben cenzurázzák, mint a más országokból érkezőket. A „veszélyes” országok közé tartozik az USA, Nyugat Németország és Ausztria. „Kevésbé veszélyes” országok: Anglia, Kanada, Olaszország, a Skandináv országok és a Benelux államok. Külön kategóriába tartoznak: Csehszlovákia, Oláhország és Jugoszlávia, azok az országok, hol nagyszámú magyar kisebbség él a nyugat jóvoltából. Itt csak akkor cenzuráznak, ha egyik-másik ország kéri. Mindhárom országban sokkal fokozatosabban figyelik az anyaországgal való levelezést. Bajtársak, hazai levelezésünkben legyünk mindenkor óvatosak, mert csak hozzátartozóinknak csinálhatunk kellemtelenséget, meghurcolást.

A „Salzburger Nachrichten”, Ausztria legjobb külpolitikai vonatkozású napilapja a Magyar Tá-

Első világháborús tábori csendőrök 1915-ben Galiciában.

virati Iroda jelentésére hivatkozva egy érdekes statisztikát hozott: Magyarok a nagyvilágban. A mai Magyarország lakóinak száma 10,160,000. Az egész világon mindössze 14,430,000 magyar él. Ebből több, mint 2,600,000 maradt vissza a szomszéd államokban (az elszakított területeken) és pedig: Romániában 1,500,000, Jugoszláviában 500,000, Csehszlovákiában 417.000, a Szovjetunióban (az elrabolt Kárpátján) 200,000 a magyarok száma. Kb. 400,000 magyar telepedett le a nyugateurópai országokban és végül 1,200,000 magyar tengerentúlon találta meg otthonát. A statisztika nem szól a Szovjetunióban ma is elítélt és kényszermunkára visszatartott magyar százezrekről! A statisztika román források alapján hamisít is, mert Erdélyben a magyarság száma ma is két millió felett van s hőiesen küzdenek anyanyelvük és az ezer éves magyar kultúra fennmaradásáért a betolakodókkal szemben. Az angliai Hidfő c. lap optimista becslése szerint szerte a világon magyaroknak, vagy a magyarsághoz tartozónak vallja magát 18,000,000 ember.

A földműves magyarság szegénysége és reménytelen helyzete számtalan nyugatrajutott levélből kiolvasható. Csak az öregek dolgoznak a falvakon és tanyákon, a fiatalabb generáció elhagyta ősei földjét, mert az neki nem hoz em-

beri életet és rendes megélhetést. Az nem számít, hogy a városok és a gyárak sem javítanak sorsukon s a magyarság élete szenvedés és nélkülözés.

Idézet egy földműves leveléből: — „Pistának van egy lova, azzal művel 2 hold bérelt földet és a háztájit. Az 1.200 négyszögöles gyümölcsös egyre romlik, a fák pusztulnak és száradnak, mert az árvíz kiölte a gyökérzetet, így lassan kipusztul az egész, új csemetéket nem kapunk. Két malacot vettem 600 forintért, de nincs se szalma, se kukorica. Tönkretett a T.Sz.Cs. Karcsi köműves lett, itthon nem dolgozik, a városba jár, de ott se keres sokat. Ha a T.Sz. nem volna a nyakamban, akkor nem panaszkodnék, mert tudnám, hogy mit kell csinálni. Így minden marad, mint az 1956 év! Kukoricát, krumplit is vennünk kell, de nincs pénz hozzá. Sajnos, úgy érzem, nem érem meg ennek a jó világnak a végét. 66 éves vagyok már s egyre fáradtabb, vérnyomásom is növekszik” ...

Úristen, mikor lesz már szabad a magyar paraszt, szorgalmával és üzleti zsenialitásával mikor élelmezheti egész Nyugateurópát, mikor térhetünk be a jóléttől duzzadó portájába? A kommunizmus csödbe jutott: a magyar földműves nem bolond dolgozni addig, míg nem az övé a föld, és a jövedelem, azonfelül buta párttitkárok utasítják

még butább budapesti pártközpontokból!

A new-brunswicki csoportunk (N.J. USA) csendőr vacsoráját és ünnepségét a cserkészházban rendezte. A vacsorát cserkészmamák főzték, az ételt cserkész leányok szolgálták fel, az italt öregcserkészek mérték! Ezzel a kiváló megoldással fényesen sikerült a csendőrnapi, rekord anyagi juttatást küldtek a MKCSBK központnak és kb. 400 dolláros jövedelemhez juttatták a Magyar Cserkész Szövetséget! Gratulálunk Bajtársak, a vezetőség tiszteleg!

A torontói csoportunk idei csendőr bálja, majd az ünnepi vacsorája ismét rekord közönséget vonzott és rekord anyagi bevétellel végződött.

Niagaravidéki csoportunk szintén kivágta a rezet!

Mindez csak egy csepp az 1967-es jó hírekből! Gratulálunk Bajtársak!

Wass Albert írja: — „A multat boncolgatva tudjuk, hogy a történelem minden 25-30 évben alkalmat nyújt arra, hogy firss fiatal erők és új elgondolások a maguk érdemeinek megfelelően érvényesülhessenek és átforgalmazzák a világ arculatát. Ezek a történelmi változások azonban nem pillanatnyi személy, vagy szerencse szülöttei, hanem hosszú és szívós előkészítő munkák eredményei.

Közép és délkelet Európa az első világháborútól mind a mai napig a Masaryk féle cseh emigráció történelem formáló hatása alatt állott. Úgy Magyarország feldarabolását, mint a második világháború után a szovjetorosz élettérbe való bekapcsolódásunkat ezen emigráció félévszázaddal ezelőtt végzett energikus munkájának köszönhetjük. Közép és délkelet Európa kormányrud nélkül sodródott a második világháború viharában s a vihar elültével a még mindig egyedül uralkodó Masaryk féle elgondolások propaganda hatása érvényesült.

Lassankint ez az emberöltő is a vége felé közeledik. Új történelemformáló erők jelentkeznek s hamarosan új változások szemtanúi leszünk. Viszont az, hogy mi magyarok hogy kerülünk ki ezekből a változásokból, az ma kizárólag rajtunk múlik, az emigráció magyarjain. Nem lesz jussunk vádolni senkit, csupán önmagunkat, ha ezek a változások még mélyebbre temetik a magyar nemzetet.”

Megfontolandónak idéztük Wass Albert szavait!

Bajtársak, a MKCSBK központ figyeli az eseményeket. Minden erőnkkel támogatjuk az Amerikai Magyar Szépműves Céh nemzetmentő munkáját. Minden erőnkkel támogatjuk a magyar cserkészeket és ifjúságunkat! Iskoláinkat, egyházainkat!

A szabad világ különféle országában sokszáz egyetemi tanárunk mellett diplomát szerez a magyar emigráció sokezer felnövő fiatalja! A mi egyetlen emigrációs hivatásunk segíteni őket, hogy átadjuk nekik a feladatokat. Képzeljétek el azt a változást, ha ez a sokezer magyar fiatal elfoglalja helyét a szabad nyugati országokban, tökéletesen bírván a befogadó országok nyelvét! Ezentúl majd ők nyilatkoznak magyar kérdésekben, ők adnak tanácsokat s ők formálják az új történelmi fordulatot az igazság és hit hatalmas fegyvereivel!

Ez a mi történelmi hivatásunk, megérteni az idők szavát, bízni ifjúságunkban, kik most lépnek majd az élet porondjára szívükben az ismeretlen magyar haza szolgálataira készen.

Ez a munka végtelen harc s mi-ránk hárul! Míg élünk és erőnk lesz hozzá, támogatnunk kell erkölcsileg, anyagilag. A magunk élete nem sokat számít, ifjúságunké a jövő a magyarság szolgálatában. Velünk nem álltak szóba, őket meghallgatják!

A Hidfő írja: — „A most 50 éves „nagy és dicsőséges” szovjet októberi forradalom eszmei termését most aratja le Moszkva és a világbolsevizmus, mely saját bőrén érzi, hogy hová vezet minden kibicsaklott agyból fakadó tanítás és népgyilkosságig eltúlzott forradalmiság.

Ki hitte volna akár 10 évvel ezelőtt is, hogy a nagy sárga-vörös testvér fővárosában milliók ordítják: Vágjátok le Koszigin kutyafejét! Akasszátok fel Brezsnyevet! Igyátok ki a szovjet nép véré!

S mindezt nem reakciós fasisztanáci kutyák üvöltik, hanem a forradalmi kínai vörösgárdisták, akik a nagy és hatalmas tanítómesterüktől, Moszkvától tanultak... Őszinte szívvel kívánjuk — noha a kínai bolsi partizán sem különb orosz elvtársainál — lássuk mielőbb Mao győzelmét! Hadd üvöltsön az Amur partján és azon túl Szibériában húszmilliónyi sárga arcú vörös partizán! Hadd jöjjön az ezerszeres szovjet Vietnam!

Szenvedjen más is, pusztuljon más is! — írta Ady Endre. S ő is tudta, hogy Isten nem ver bottal!”

(Ha az amerikai politika okos volna, most hagyhatná, hogy a két vörös moloch kiirtsa egymást, sőt elő kellene segíteni mindezt az emberiség szabadságáért!)

A MKCSBK vezetőség 1967. március 19-én Torontóban ülést tartott, hol megbeszélték a Magyar Királyi Csendörök Bajtársi Közösségének helyzetét világviszonylatban. A vezetőség élére M.F. örgy bajtársunk került, az ügyvezetői posztot a régi elnök, K.K. szds töl-ti be, ugyancsak ő maradt a Bajtársi Levél szerkesztője is. A gyűlés a legszebb bajtársi szellemben és egyetértésben zajlott le.

Vadászaton a Kárpátokban 1914-ben!

A Magyar Cserkész Szövetség intéző bizottsága a jubileumi évben első ízben adományozott elismerő okleveleket közületeknek és intézményeknek a magyar cserkészlet megalapozásában és fejlesztésében kifejtett munkásságukért az emigrációban.

A hat kitüntetett szervezet és emigráns lapok közt az első helyen a M. Kjr. Csendőr Bajtársi Közösség szerepel! Köszönjük Bajtársak!

Kérjük csoportjainkat és szörványainkat, valamint összes Bajtársunkat, hogy a magyar cserkészletet támogassák a jövőben is, vegyenek részt a magyar cserkészlet rendezvényein, a cserkészcsapatokat támogassák anyagilag, erkölcsileg és ahol nincs magyar cserkészlet, nyújtsanak segítséget csapatok szervezésében!

Kérjük európai, főleg németországi és ausztriai Bajtársainkat, hogy a szabványos „M. Kir. Csendőr Laktanya” feliratú címeres ovális zománctábla után vezessék be kutatásukat! Emlékezetünk szerint sok gazdasági hivatal hozott nyugatra 1945-ben ilyen laktanya-jelzést. Az 1970-ben megalakuló csendőr farm középületére szánjuk ezt a laktanya-jelzést, csak azért is! Azonkívül, bárki tud csendőr Manlicher puskáról, szuronyról, kardokról, kalapokról, egyenruhákról, járőrvezetői és táborig csendőrjelvényről, bojtos sipzsinorról, értesítsék a MKCSBK közpon-

tot és a fentieket ajánlják fel a központnak a csendőr múzeum számára. A postaköltséget a központ fogja fedezni és elintézzük a szállításhoz szükséges hatósági és vámengedélyeket is!

A Clevelandban székelő Magyar Felszabadító Bizottságnak mottója: — „A zsarnoksággal sohasem lehet kiegyezni, de a magyar néppel mindig egyet akarunk érteni!” — A MFB-nak a MKCSBK is tagja, munkáját a MKCSBK is erősen támogatja.

A Hadak Útján 1967. februári száma „Enyingi” aláírással rendkívül érdekes és történelmi hűségű hosszabb visszpillantást közöl a m. kir. Csendőrségről. A cikk foglalkozik testületünk feloszlatásának igazi okairól is és a következőket írja: — „A feloszlatás igazi oka a komintern 1937 évi moszkvai kongresszusának az a határozata volt, mely kimondta, hogy ha annak ideje eljön, akkor Magyarországon — az ottani kommunista mozgalom megakadályozása miatt — elsősorban a csendőrséget kell likvidálni. A feloszlatásra és üldöztetésre felhozott minden más ok tehát — így a német megszállás kényszere alatt álló törvényes magyar kormány intézkedéseinek köteleességszerű végrehajtása is — nem volt egyéb, mint annak igazi okát elleplezni akaró ürügy és ezt szolgáló propaganda. Hiszen Ráko-

si 1948-ban, magasrangú külföldi elvtársa látogatásakor maga dicsékedett azzal, hogy az általa (a szovjet szuronyok árnyékában) elért eredmény annak ellenére jött létre, hogy a II. világháború végén a kommunista párt tagjainak száma csak 200 körül volt. Ezt utána mások is bevallották.

Ez a kis szám azonban legnagyobb mértékben a csendőrség érdeme, illetve — az ő megfordított gondolkozásuk szerint — likvidálást érdemlő, megbocsáthatatlan bűne volt”.

Egyik európai bajtársunk, ki egy hatalmas kórház főkertésze küldte be azt a gondolatot, hogy a B.L. hasábjain nyissunk „kertészeti rovat”-ot. Tette ezt azért, mert bajtársainknak legalább 50%-a az emigrációban is ház, vagy farmtulajdonosa és kerttel rendelkezik. A cikksorozatban utmutatást tudnánk adni kölcsönösen a melleslegre. Pl. a gomba szabadföldi és pincészeti termelése stb. Kellő érdeklődés esetén a kertészeti rovatot megindítjuk!

A MKCSBK segélyalapja 1966. őszén egy nagyobb IKKA csomagot küldött a híres pécsi dóm javítási költségeire. Az elmúlt hetekben Dr. Cserháti József pécsi

Egy meghatódott arcú őrnagy bajtársunk 1940. szeptemberében a visszatért szülőföldjén bevezeti egységét Sepsiszentgyörgyre.

püspök és apostoli kormányzó a segélyalapunk adminisztrátorához igen kedves hangú levélben a baráti kör minden tagja számára püspöki áldását küldte! Hangsúlyozni kívánjuk, hogy Cserháti püspök úr azt ma sem tudja, hogy az említett anyagi segítséget a MKCSBK küldte, vele kapcsolatunk nincs és a címet is a magyar emigráns sajtó-

Csendőrművésziünk: Száraz András fő-törzsőrmester, s. tv. jelölt festménye és faragása.

ból, illetve annak clevelandi párt-fogójától kaptuk.

A vancouveri kanadai újságok meleg szavakkal emlékeztek meg két házaspárról, kik az egyik vasárnap este a belvárosba igyekeztek a szokásos kuglipartira. A társaság egyik férfi tagjának feltűnt, hogy az egyik hatalmas autóalkatrész-üzlet ajtóüvege be volt törve. A férfi szemügyre vette az ajtót, majd a kirakatüvegen át észrevette, hogy valaki elugrott tekintete elől. Azonnal a közeli telefonfülkéhez ugrott és hívta a rendőrséget, a társaság többi tagjai pedig figyelték az üzletet. Közben két fiatal suhanc kirohant az üzletből és futva próbáltak elmenekülni. A telefonáló férfi azonban utánuk futott és hosszabb üldözés után sikerült a kisebbiket elfognia és a rendőrség megérkezéséig őriznie. A rendőrség megérkezése után kiderült, hogy két fiatalkorú által elkövetett sorozatos üzletfosztogatókat sikerült ártalmatlanná tenni. A véletlen hozta fellépés végrehajtója, ki ezzel új hazánk közbiztonságát szolgálta: Urbin János őrmester bajtársunk volt és szívből gratulálunk!

Az edmontoni MHBK csoport, mint írják, összejöveteleiken és rendezvényeiken évek óta felhasználják a Bajtársi Levelet is témájuk anyagául.

Ugyancsak az edmontoni MHBK

egyik kiváló tagja évek óta minden vasárnap délután 5 óra 10 perckor katonaadást sugároz a CKUA rádió hullámhosszán. Az edmontoni magyar katonarádió február hónapban két adásában a csendőrnapi eszményének hódolt és rendkívül meleg szavakkal emlékezett a kommunizmus által felszámolt és üldözött m. kir. Csendőrségről.

Örömmel és büszkeséggel nyugtázzuk, hogy az északnyugatkanadai pusztán ilyen derék honvéd bajtársak élnek, kik még az éter hullámain is kinyílvánítják csendőr szeretetüket! Köszönjük Bajtársak!

A Vitézi Rend szervezetében négy csendőr bajtársunk visel területi, vitézi hadnagyfi beosztást. Egy őrmester bajtársunk Venezuelában, egy százados Pennsylvania államban az USA-ban, egy őrmester New-York államban, egy v. törzsőrmester bajtársunk pedig kelet Kanadában a vitézek gondozója és ügyeink intézője. A rend kincstárnoka pedig Európában egy csendőr ezredes bajtársunk.

Gratulálunk vitéz Bajtársak!

A posta rendszeresen hoz megkapható hazai leveleket azon bajtársainkról, kik a MKCSBK segélyalapjától IKKA csomagokat kaptak. Lapunk terjedelme nem engedi meg leveleink közlését, de azt el-

árulhatjuk, hogy a MKCSBK segítőszolgálatára egyre eredményesebb. Köszönjük jólelkű, segítőkész Bajtársak!

A Münchenben, Nyugatnémetországban megjelenő „Magyar Nők” c. rendkívül értékes lap, a szerkesztő: Dr. Fekete Sándor tollából a következőket közölte 1967 csendőrnapiján: — „A m. kir. Csendőrség fennállásának 86-ik évéről emlékezzünk meg, mely időtartamon keresztül Hazánk egyik legkiválóbb testülete 1945-ig otthon, utána pedig itt az emigrációban valóban áldásos és eredményes működést fejt ki, amire valamennyien büszkének lehetnek, kik ennek a Testületnek tagjai. Szeretettel küldjük szívből jövő köszöntésünket!”

Köszönjük Dr. Fekete Sándor honfitársunk kedves sorait!

Felhívjuk családok bajtársaink figyelmét, hogy kérjenek mutatványszámot a „Magyar Nők”-től, olvassák azt a lapot, mely ma is a magyar családok lelki és szellemi életét szolgálja, óvja az idegenben. Cím: 8 München 13, Postfach 308, West Germany, Europe.

Hálás köszönetünket küldjük Dr. Körmöczy Nándor szds Bajtársunknak, ki az év elején 500 db, izléses, címeres levélpapírral lepte meg a MKCSBK központot. Levelezésünk azóta ezen a levélpapíron folyik és a szabad nyugaton élő baj-

társaink már felfigyeltek reá. Dr. Körmöczy bajtársunk írógép és papírkereskedő a Csendes óceán partján. Ajándékával a MKCSBK központ levelezését szép, nyomtatott magyar és angolnyelvű fel-
léccel, negyedévre biztosította.

A Svájcban megjelenő „Szabad Magyar Világ” c. lap írja az 1966. nov.-dec.-i számában: — „A szabadságharc láza és a világot megrendítő erőfeszítése a világ minden zúgába behat és tettekre sarkall az óceánokon túl is: északon Kanada, délen Brazília szervez önkéntes alakulatokat, hogy a magyar szabadságharc segítségére siessenek. A kanadai zászlóaljknak Skóciában táborhelyek készülnek, hogy ott a skót gárdaezredekkel együttesen várják be az indulási parancs végrehajtását. S a „kirándulás elmaradt!”

...Hálás megemlékezéssel gondolunk vissza Tell Vilmos fiaira, akik heteken keresztül örködték lövészegyesületeik székházában és menetkészre rendezték gondosan őrzött felszerelésüket... Volt olyan is, ki a várás unalmas és fájdalmas körülményei közt saját számlájára cselekedett: hadi felszereléssel elindult azzal az őszinte jóakarattal és természetes emberi naivitással, hogy a szabadságért harcolni kötelesség és ezt három határon minden határőr tiszteletben tartja majd!... Tévedett!... Tisztelet adassék a szabadság-

ért nyíltan és titokban áldozatot hozóknak s ezek közt annak a dán kertésznek is, ki műkertészetét bocsátotta áruba, hogy annak árát személyesen vigye el Budapestre a szabadságharcosoknak, ki azzal a szándékkal ment le oda, hogy a „csodálatos magyar fiukkal” együtt hősi halált halhasson...

Adassék tisztelet a magyar szabadságharc két francia hősi halottjának: a fotoriportereknek, legyen szent az emléke a magyar szabadságharcosok dán mártírjának: Bang Jensennek!...

A „Hidfő”, Angliában megjelent kiváló magyar lap 1967. január 10-i százában Marschalkó Lajos — a csendőrbarátságáról közismert nagy magyar közíró — tollából hosszabb, gyönyörű és megható cikkben ismerteti Farkas-Pusztay Ödön törm bajtársunk „Egy magyar csendőr szenvedései” című és a Bajtársi Levélben első oldalon hozott kiváló írását.

Bajtársak, olvassátok a Hidfőt, mely a nemzet, az otthon és a jövő szolgálatában álló emigráns politikai hetilap!

A kanadai MHBK által létrehozott Széchenyi Társaság, mely megalkotta a montreáli magyar egyetemi tanszéket s melynek nyomán a calgaryi és torontói egyetemeken is folyamatban van a magyar tanszék felállítása, elfogadta

a franciaországi magyar munkások azon kezdeményezését, hogy adófizetésre szólítják fel a világban szétszórta magyar emigrációt. Az adó értékét havi 50 centben szabták meg, mely négy mozijegy ára egy esztendőben. — „Tíz millió magyar várja tőlünk, végre valamit tegyünk értük, mi, akik szabadon és félelem nélkül élünk” — mondja a felhívást, melyet a párizsi magyar munkások nevében Fónagy Dezső garázmester, a nagybudapesti Munkástanácsok tagja, a Szabadságharcos Világszövetség munkás-társelnöke írt alá.

Az adó neve: becsületadó! Ez kötelez minden emigráns magyart hazájával szemben. A becsületadó csak általános érvényű célra használható fel. Pl. az erdélyi kérdés világpropagandájára, a nemzetért abortusz törvény ellen, a fiataljaink nemzeti szellemű nevelésére stb.

A kanadai Széchenyi Társaság, mely 100%-ban a fenti elvek alapján született meg, mozgalmat indított a becsületadó világszerte való megszervezéséhez. A MKCSBK támogatja a tervet és követi a mozgalom szellemi vezérét: vitéz Duska László vk. századost, a doni hadseregünk legendás aranyvitézségi érmes hősét, ki példásan teljesíti kötelességeit az emigrációban is!

A Bajtársi Levélben megjelent hírek, cikkek közlemények nem

képeznek katonai titkot, azonban arra ügyeljünk, hogy lapunk ne kerüljön ellenségeink kezébe, akik az ott írottakat ellenünk felhasználhatják!

A MKCSBK központ és a torontói MHBK közös levélben köszönte meg Wiancko W. professzor úrnak a buffalói televízióban április 3-4-én elhangzott két 1-1 órás igaz, a magyarság múltját, jelenét, a magyarság karakterét a valóságnak megfelelő és szimpátiát keltő filmjének bemutatásáért. A buffalói WGR televíziót többmillió amerikai és kanadai szokta rendszeresen nézni, végre számunkra kedvező és gyönyörű filmet láttunk!

Adakozások a Bajtársi Levélre:

v. Á. A-Z ezds \$1.07, Tourcoigi csoport \$10.80, S. M. főtörm \$2, B. F. szakv \$10, P. A. törm \$1, A. K. ezds \$2.73, v. Cs. E. szds \$2.70, v. H. J. ezds \$3, B. S. ezds \$10, özv. B. A.-né \$3, Dr. N. N. szds \$6.21, H. F. főtörm \$3.23, Buenos Aires-i csoport \$42.95, E. F. \$2.72, L. B. alez \$10, B. J. szakv \$3, v. L. L. szds \$5, H. F. alez \$5, v. D. L. vb. szds \$5, v. Gy. J. g. fhdgy \$10, Délausztráliai csoport \$29.97, B. A. örm \$10.76, H. L. tb. cső \$5, T. K. törm \$21.40, sydneyi csoport \$48.06, N. P. 10, MHBK Edmonton \$10, valenciai csoport \$21.45, G. K. szds \$5, K. L. főtörm \$5, B. J. szakv \$1, B. B. szakv \$10.41, torontói csoport \$18, M. L. szds \$2.06, Mil-

waukee-i csoport \$18.15, N. J.-né \$2.07, perthi csoport \$17.71, Sz. S. törm \$5, C. P. \$3, F. M. alhdgy \$10.70, valenciai csoport \$10.70, P. I. törm \$5, New Brunswick-i csoport \$128.40, v. T. E. szds \$5.35, B. Á. h. fhdgy \$5.35, Sz. F. örm \$5, Dr. Sz. I. örgy \$5.39, J. P. főtörm \$10.76, Cs. F. örm \$5, H. K. alez \$5, délausztráliai csoport \$36.11, S. Gy. törm \$2.15, Wellandi csoport \$80, v. Á. A. Z. ezds \$1.07, M. J. örm \$5.35, Dr. F. Gy. szds \$5, Dr. K. Gy. h. fhdgy \$2.47, Z. Á. ezds \$1.10.

Adakozások a segélyalagra:

J. P. főtörm \$240, V. S. örm \$85, Wellandi csoport \$22.89, Délausztráliai csoport \$36.11, Sz. S. törm \$5, Wellandi csoport \$10.50, New Brunswick-i csoport \$73, New Brunswick-i csoport \$21.40, V. S. örm \$55, New Brunswick-i csoport \$357.38.

Adakozások a küldöttségi alagra:

H. J. alhdgy \$25.

HIVEN — BECSÜLETTEL — VITÉZÜL

MINDHALÁLIG!

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!

Amen.